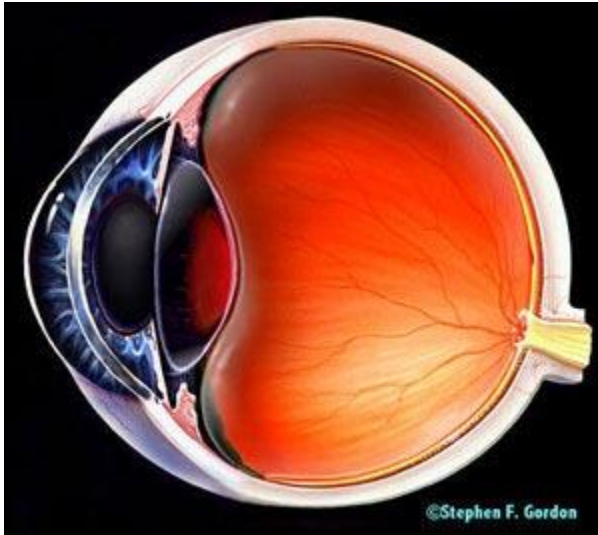

КАТАРАКТА

- најчесто поставувани прашања -

Што е катаракта?

Катаракта (перде) е состојба со која се заматува леќата во окото. Луѓето исто така ја опишуваат катарактата како гледање низ перде (марама). За да се разбере што е всушност катарактата, корисно е да се научи како функционира окото.

Анатомски пресек на окото

Во внатрешноста на окото позади обоениот дел (шареница) и зеницата, се наоѓа очната леќа. Кај нормално око оваа леќа е бистра (незаматена). Таа помага да се фокусираат светлосните зраци во задниот дел на окото (мрежницата) од каде се праќаат пораки до мозокот. Кога катарактата ќе созрее леќата станува заматена и спречува продирање на светлосните зраци до мрежницата. Гледаниот објект станува нејасен - заматен. Катарактата обично споро се развива и доведува до слабеење на видот.

Дел од симптомите на катарактата

Дали катарактата може да се пренесе од едното на другото око?

Не може. Меѓутоа може истовремено да се развива и на двете очи.

Дали катарактата се предизвикува од прекумерно користење на очите?

Не. Катарактата не е предизвикана од прекумерно користење на очите. Користењето на очите додека катарактата е во развој нема да ја влоши состојбата.

Дали постојат различни видови на катаракта?

Да. Катарактата може да биде предизвикана и од повреди на окото. Исекотина, изгореница или удар на окото може да предизвика оштетување на леќата и развој на катаракта.

Дали и децата може да имаат катаракта?

Иако ретко, и децата можат да имаат катаракта која може да биде вродена или стекната. Бебињата кои се родени со заматена леќа имаат вродена или т.н. конгенитална катаракта.

Дали има поврзаност помеѓу дијабетот и катарактата?

Да. Катарактата е повеќе застапена кај лица кои имаат некои други заболувања како што е дијабетот.

Дали катарактата е дел од процесот на стареење?

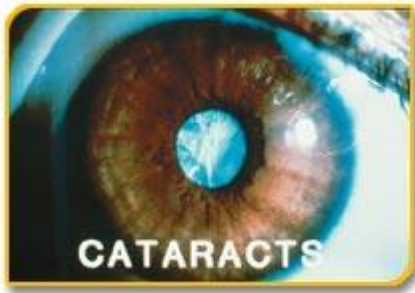
Повеќето форми на катаракта се јавуваат во подоцнежниот период од животот. Нормалниот процес на стареење предизвикува заматување на леќата. Ова се нарекува старечка катаракта и е една од најчестите видови. Може да се појави после 40-та година.

Не знаев дека имам катаракта се додека не ми кажа матичниот офталмолог!

Некои луѓе не се свесни дека кај нив се развива катарактата. Таа понекогаш започнува на рабовите на леќата и притоа не мора да предизвика проблеми во видот. Генерално со појавата на катарактата луѓето чувствуваат промени во видот станувајќи осетливи на светлина.

Почувствував дека имам потреба почесто да одам на оптичар за замена на очилата!

Можеби е потребно да се земат нови мерки за очила додека катарактата е сеуште во развој. Кога ќе созрее катарактата очилата повеќе не влијаат на квалитетот на видот. Објектите треба да бидат доближени за да бидат видени. Зеницата ја губи својата црна боја и станува беличеста или жолтеникава.

Губиток на темната обоеност на зеницата при појава на катаракта

Дали третманот се врши во болница?

Кога прв пат ќе дојдете на преглед офталмолог ќе ве прегледа во амбуланта. Тој/таа ќе направи целосно испитување на вашите очи. Инструментите кои ги користи офталмологот служат да му помогнат да ги испита вашите очи. При прегледот се капнуваат капки во очите кои предизвикуваат ширење на зеницата. Ова помага докторот да може да направи што подетален преглед на очите. Ефектот од капките трае неколку часа при што ќе се јави краткотрајно заматување на видот. Поради оваа причина после прегледот не смеете да возите и мора да бидете претпазливи при движењето во просторот.

Кога треба да ја отстранам катарактата?

Кога катарактата ќе созрее до степен да влијае на вашите секојдневни активности и нормален начин на живеење, следниот чекор е операција на катарактата.

Дали постои некаков начин со кој би се спречил развојот на катарактата?

Нема позната превенција за катарактата. Современата очна хирургија е мошне успешна за повеќето од пациентите.

Дали катарактата може да биде отстранета со ласер?

Не може. Операцијата е единствениот ефективен начин со кој се отстранува заматената леќа. Ласерски асистирана операција на катаракта се прави во некои центри, но најшироко распространет метод е факоемулзификација (со ултразвук).

Јас имам катаракта и на двете очи - дали треба и двете да ги оперирам истовремено?

Иако во некои случаи може истовремено да се оперираат двете очи, тоа најчесто не е нужно. Карактеристично за катарактата е да се развива побрзо на едното око во однос на другото. Времето кога треба да биде извршена операцијата го одредува офталмологот. Обично развиената катаракта може веднаш да се оперира.

Дали ми се потребни специјални прегледи и испитувања пред операцијата?

Да. Пред да дојдете во болница за вашата операција потребно е да се направи подготвителен преглед. Притоа, со помош на медицинската сестра ќе се направат специјални испитувања-прегледи на вашите очи. Сето тоа помага во изборот на интраокуларната леќа која треба да ја замени вашата природна леќа.

Ако носите контактни леќи ќе мора да не ги носите одреден период пред да го започнете подготвителниот преглед. Периодот кој треба да помине при што нема да ја носите контактната леќа зависи од тоа каков тип на леќа носите:

-Ако носете меки леќи потребен е период од 2 недели

-Ако носите гас пермеабилни леќи потребен е период од 4 недели

-Ако носите полутврди леќи потребен е период од 6 недели

Ве молиме немојте да возите додека траат подготвителните испитувања и прегледи !

Исто така треба да се направат и испитувања на вашето општо здравје како што се седиментација, крвна слика, шеќерот во крвта, крвниот притисок и електрокардиограм.

Кој ја изведува операцијата?

Ја изведува искусен офталмолог кој користи офталмо-хируршки микроскоп.

Окото никогаш не се вади и не се преместува за време на операцијата!

Повеќето од катарактите се отстрануваат со техника наречена ФАКОЕМУЛЗИФИКАЦИЈА. Оваа техника користи ултразвук за да се омекне леќата внатре во окото која потоа се аспирира преку мала туба. Задната обвивка на леќата останува во окото. Понекогаш се користат мали најлон конци за затварање на раната. Овие конци се отстрануваат во болница кога пациентот доаѓа на контролен преглед.

техника на факоемулзификација

Каков вид на анестезија е потребна?

Најчесто се применува локална анестезија и обично се дава преку капки за очи или инјекција во околината на окото. За време на операцијата вие ќе бидете будни но нема да имате можност да видите што се случува.

Како ќе гледам после отстранувањето на леќата?

Вашата леќа која ви помагаше да гледате е отстранета за време на операцијата и обично е заменета со вештачка интраокуларна леќа. Оваа леќа го корегира видот после операцијата на катарактата, но некои луѓе и покрај тоа што имаат имплантирано интраокуларна леќа сепак имаат потреба да носат очила.

Видови на интраокуларна леќа

Дали има потреба да останам во болница?

Пациентите во договор со лекарот остануваат еден ден, или пак истиот ден, зависно од протоколот на секој лекар, како и потребите на пациентот. Некои пациенти има потреба да останат повеќе од еден ден.

Кои се компликациите од операцијата на катаракта?

Сериозните компликации при операција на катаракта се ретки. Може да се јават компликации во текот или после операцијата. Во текот на операцијата може да се случи расцепување на задната капсула на леќата и пропаѓање на содржините на леќата во стаклестото тело на окото. Исто така можно е да настане пообемно крварење во внатрешноста на окото. Овие компликации се лекуваат со понатамошен хируршки третман при што честопати е потребна општа анестезија.

И после-оперативните компликации се ретки, но треба да ги знаете симптомите за да се јавите на преглед доколку се појават.

Инфекции после оперативниот зафат

Тие се многу невообичаени, меѓутоа може да бидат сериозни. Набргу или неколку денови после оперативниот зафат се јавува интензивно црвенило и болка во окото која не се смирува. Во тој случај, веднаш треба да се јавите на преглед.

Воспаление на окото

Окото станува црвено и болно. Оваа состојба е позната како увеит и може да се лекува со капки за очи.

Заматување на централниот вид

Оперативниот зафат понекогаш може да предизвика нарушување на нормалната размена на течности во окото поради што се јавува т.н. цистоиден макуларен едем (оток во центарот за јасен вид). Оваа состојба се третира со редовна примена на капки за очи.

Дисторзија (искривување на видот)

Имплантираната (всадената) леќа може да се измести од оригиналната позиција предизвикувајќи искривување на видот. Доколку дојде до оваа ситуација потребна е понатамошна операција со што изместената леќа би се вратила на вистинското место.

Сенки, летачки “мушички” и светкави зраци во вашето видно поле

Мусхицките се цеста појава по операција на катаракта И во најголем број случаи се безопасни. Но, понекогаш може да дојде до одвојување на мрежницата (внатрешната обвивка на окото) од нејзината вообичаена прилепена состојба што се означува како аблација (одлепување) на мрежницата. Доколку забележите вакви симптоми во вашето видно поле ве молиме веднаш да ни се обратите.

Целосно заматување на видот

На задната капсула на леќата може да настане дополнително постоперативно заматување. Третманот на оваа состојба е амбулантски со помош на краткотрајна ласерска интервенција.

Постоперативна нега

- **Дали моето око ќе биде преврзано после оперативниот зафат?**

После операцијата окото ќе биде заштитено со преврска. Кај некои пациенти потребно е да се стави и завој. По отпуштањето од болница, преврската се вади и најчесто се заменува со мала преврска. Нашиот персонал ќе ви објасни како треба да аплицирате терапија, се до контролата следното утро.

На пациентите им се препорачува да носат заштитна школка при спиење во тек на 2 недели.

- **Дали ќе почувствувам некаква болка по операцијата?**

Додека одминува дејството на локалната анестезија може да почувствувате тапа болка во и околу окото.

– **Како треба да ги ставам капките за очи?**

Нашиот персонал ќе ви објасни на вас и на вашето семејство како да ја аплицирате терапијата.

Користењето на капки за очи е превенција против инфекции и го намалува воспалителниот процес кој се јавува после оперативниот зафат. Овој третман вообичаено трае 2 месеци.

– **Дали има нешто друго на што треба да обрнам внимание?**

Треба да одбегнувате допирање и чешање на очите. Доколку ви пречи светлината користете квалитетни очила за сонце. Особено во текот на првите месеци после операцијата, одбегнувајте подигнување на тешки предмети, долготрајна наведната положба, престој во нечиста и правлива средина и сите активности каде што може да ги доведете очите во опасност. Вообичаено, еден до два дена после интервенцијата би можеле да се вратите на работното место, но тоа многу зависи од вашата состојба и од видот на работното место. Ќе ви биде закажана контрола, а подоцна и преглед за одредување на конечната диоптрија.